

SinterKLAAS bestaat en daar zit ie!

De gemeentelijke begroting voor 2019 zit vol cadeaus. Maar, hebben we wel geld voor al die presentjes? Komt het huishoudboekje daardoor niet veel te veel onder druk te staan? Het college wil, ondanks structurele tekorten, veel geld uitgeven. De tekorten worden gevuld met Zwolse spaarpotjes waardoor het gemeentelijke huishoudboekje de komende jaren niet op orde is. Zwolle loopt met deze koers het gevaar haar investeringskracht voor de toekomst te verliezen. Duurzaamheid is ook financieel goed zorgen voor de toekomst. Besturen is (soms pijnlijke) keuzes maken. Met alle investeringen en kosten waar we de komende jaren nog voor komen te staan, maken wij ons grote zorgen. Denk bijvoorbeeld aan:

1. De strategische agenda, daar is geld voor tot 2019, hoe betalen we het daarna?
2. En de Spoorzone die nog flinke investeringen in de toekomst vraagt
3. Of de energietransitie, die wordt incidenteel gefinancierd terwijl de ambities tot 2050 reiken!
4. En dan de culturele ambities van Zwolle, die groeien mee met Zwolle en vragen dus om investeringen in de toekomst
5. En wat te denken van het sociaal domein waar nu al van sommige incidentele posten gezegd wordt dat ze wel eens structureel zouden kunnen worden.

Kan Zwolle dit straks allemaal nog betalen? In ons land ligt Piet onder vuur, maar moet Zwolle vrezen voor het verdwijnen voor Sinterklaas zelf? Want als we zo doorgaan hebben we straks niks meer te besteden! Dan kunnen er geen cadeaus meer gekocht worden voor de stad. D66 hoort graag van het college hoe zij Sinterklaas, en dan eentje die nog tientallen jaren mee gaat, overeind houdt. Eentje die ook nog wat uit te geven heeft in de toekomst. Zwolle groeit, en als je groeit en ontwikkelt komen er veel kansen voorbij waar ook geld voor nodig is. Die kennen we nu nog niet, maar ook daar willen we ruimte voor hebben.

Wat ook zorgen baart zijn de tekorten in het sociaal domein. Deze zijn ten opzichte van dit voorjaar met bijna 40% toegenomen! De bewegingen binnen het sociaal domein zien er gelukkig goed uit, de inzet op de interventies krijgt onze waardering en ook de voorgenomen inzet op preventie. Wat we missen echter, de concrete plannen op dit vlak. En hoe staat het met de ontwikkelingen rond 'shared saving's'? Het feit dat onze investeringen in preventie voor een deel ten voordele van de zorgverzekeraars komen? Zijn daar nu al concrete afspraken over gemaakt? Investeren zij mee en om hoe veel geld gaat het dan?

Onderwijs voor elk kind

Voorzitter, afgelopen maandag hebben wij met de scholen gesproken over passend onderwijs voor hoogbegaafden en hoe dit het beste georganiseerd kan worden. Een mooie stap op weg naar verdergaande samenwerking binnen het onderwijs met als doel passend onderwijs voor elk kind in Zwolle. Jeugdzorg hangt daar nauw mee samen. Sommige kinderen hebben zorg en onderwijs nodig. De zorg die een kind nodig heeft en hoe die georganiseerd is, kan goed onderwijs mogelijk maken of juist ontzettend in de weg zitten als het niet goed op elkaar is afgestemd. Onze constatering is dat de manier waarop we het geld nu georganiseerd hebben, vaak de reden is dat kinderen geen passend onderwijs krijgen. Wij willen daarom graag stappen zetten op weg naar ontschotting van jeugdzorg en passend onderwijs en vragen uw steun voor een motie die we willen indienen op dit punt. Want elk kind dat geen onderwijs krijgt is er een te veel.

Daarnaast prijzen we de wethouder voor de investering in verdergaande verduurzaming van schoolgebouwen en willen hem vragen of het college bereid is ook de bestaande schoolgebouwen verdergaand te verduurzamen. Nu sponsort de gemeente immers maar een paar scholen met een lagere energierekening en wij vinden dat elke school daar van zou moeten kunnen profiteren. Dan is er wellicht ook geld om meer ruimte voor de leerkrachten om echt les te geven te creëren, bijvoorbeeld door middel van een conciërge. D66 ziet hier ook een kans binnen de Human Capital Agenda. De mensen die nu begeleid worden door middel van onderwijs naar werk, zouden – eventueel met een financiële impuls voor scholen om hen aan te kunnen nemen - ook als conciërge aan het werk kunnen. Als eerder zijn hier, door een vorig college toezeggingen, gedaan. Wij horen graag hoe die in de praktijk vorm krijgen.

Versterken democratie

Een thema wat D66 betreft aandacht verdient in de begroting is democratie. Dit voorjaar is D66 samen met de D66 afdelingen in onze regio gestart met het nadenken over het versterken van de regionale democratie. Onze gemeente is onderdeel van de regio en binnen die regio werken we samen in licht georganiseerde verbanden zoals de economische regio, en zwaardere verbanden zoals de Veiligheidsregio. De koers die deze verbanden varen, de besluiten die zij nemen, zijn van invloed op onze inwoners. Wij vinden dan ook dat je daar als gemeenteraad betrokken bij moet zijn. In sommige regio's krijgt dat vorm in bijvoorbeeld een extra bestuurslaag zoals de Twenteraad, in andere is er bijna niks georganiseerd. Wij vinden het belangrijk dat we als regio, met alle gemeenteraden samen, nadenken over wat het beste bij onze regio past. Hoe kunnen wij als gemeenteraden samenwerken? Hoe zorgen wij ervoor dat er democratisch legitieme besluiten worden genomen? Dat we op tijd op de hoogte zijn van beleidswijzigingen en daar invloed op kunnen hebben? Wij willen daarom voorstellen een conferentie te organiseren met als duidelijk doel het versterken van de regionale democratie en als uitkomst de meest passende manier van de organisatie daarvan voor onze regio.

Democratie is wat D66 betreft meer dan ons formele stelsel. Het is ook de mogelijkheid om mee te denken over wat er in jouw omgeving gebeurt, daar invloed op te hebben, initiatief te nemen en je te laten horen op zo'n manier dat er ook geluisterd wordt. In dat kader is het een domper te moeten lezen dat het gevoel goed betrokken te zijn is gedaald in Zwolle. Een gemiste kans voor ons eigen beleid. Want, de blik van andere mensen, nieuw perspectief, is belangrijk voor evenwichtig beleid. Wij vinden daarom dat er een Zwolse Raad van Kinderen moet komen. Verschillende gemeenten en ook op nationaal niveau is er zo'n raad. De kinderen hebben een frisse blik wat vernieuwende en creatieve ideeën oplevert. Incidenteel vragen we kinderen nu al en dat levert ook echt wat moois op zoals we dat deze week hebben gezien bij de Veldwerkraadpleging hoogbegaafdheid. De kinderraad helpt de gemeente bij zaken die hen aangaan en maken zo op een mooie manier kennis met onze democratie. Hier dienen wij een motie voor in.

Waar we mensen ook meer invloed op willen geven is het geven van straatnamen. Niet een kleine club, maar breder en wisselend. Hier dienen wij ook een motie voor in.

Ruimte voor kunstenaars om te werken

Al zolang ik in de gemeenteraad zit pleit ik voor ruimte voor kunstenaars. Niet de grote instellingen, maar de individuele kunstenaars, de zzp-ers en ondernemers die geen gebruik maken van grote structurele subsidies. Zij geven verrassing en prikkeling aan de stad. Zij hebben werkruimte nodig. Wat D66 niet alleen op afgelegen plekken, maar ook in de

binnenstad. De binnenstad zit vol kansen, zeker tijdelijk, maar de hoge huren zorgen er voor dat de plekken vaak niet bereikbaar zijn voor hen. Wij vragen het college nadrukkelijk om – op een manier die bij de behoefte van kunstenaars past – deze ruimte beschikbaar te maken. Omdat het altijd om co-financiering gaat is een speciaal fonds voor huurtoeslag misschien een oplossing. We lezen in de beantwoording van onze vragen ook iets over vouchers. Graag hoor ik de wethouder hierover, ook wat haar ideeën zijn als ze zo'n fonds niet ziet zitten. Kunt u daarbij tevens ingaan op de vorderingen rond het Goudsteeg initiatief. De concrete vraag is of zij het Papenstraattheater als vast podium kunnen gaan gebruiken. Kunstenaars hebben overigens ook anti-kraak plekken nodig en onderhandelingsruimte (dus meerdere aanbieders van ruimte). In Zwolle zijn er steeds minder van deze plekken en komt er steeds meer geschikt vastgoed in handen van een enkele ontwikkelaar. Is het college ook daar bereid te zoeken naar oplossingen zodat Zwolle voor kunstenaars, die zelf in hoge mate bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de stad, genoeg mogelijkheden om te werken biedt.

Als we het toch over kunst en cultuur hebben, D66 is zeer blij dat de culturele festivals een impuls krijgen en we kijken uit naar het voorstel dat volgt voor structurele extra middelen. En ook de komst van fairpractise voor muziekdocenten zodat zij een eerlijk inkomen kunnen verdienen juichen wij zeer toe. Dank aan de wethouder dat zij op deze manier gevolg geeft op onze zorgen hierover en we blijven graag op de hoogte.

Minder afval: huidige koers niet genoeg

Tot slot een aantal andere punten waar ik kort op in wil gaan. De eerste gaat over de circulaire stad. Een van de onderdelen daarin is afval. We hebben het al eerder geconstateerd, Zwolle gaat met haar huidige koers de ambities om onder de 100 kg te komen niet halen. Wij willen graag van het college horen, welke maatregelen het wil nemen om dit alsnog te doen?

Voorop in digitale vernieuwing

In de begroting zien wij naast alle mooie plannen weinig terug van de digitale transitie. D66 wil de kansen van smart city benutten, maar niet zonder een digitale APV die vertelt hoe wij met informatie en sensoren willen omgaan. Ook willen we experimenteren met nieuwe technologieën zoals blockchain. Niet als doel, maar als middel om bijvoorbeeld het geld voor armoede gerichter in te kunnen zetten en de administratielast te verlagen. Hier zien we geen extra investeringen, terwijl we als grote centrumstad hier toch in voorop zouden moeten lopen vinden wij. We willen graag weten wat het college dan wel gaat doen. Is de wethouder bereid om binnenkort met een informatienota te komen op dit onderwerp en zo ja, wanneer kunnen wij die verwachten?

Ik rond af met nog eenmaal te benadrukken dat wij graag zien dat Zwolle ook investeringskracht voor de toekomst houdt en dat we straks niet met de provinciale roe krijgen door verhoging van het toezicht. Voor nu feliciteren wij, ondanks deze zorgen, het college met haar eerste begroting en wensen haar veel succes met de uitvoering.